

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. XCVI. De eadem materia textus in l. hæredes mei §. cum it à ff. ad Trebell. super resolutione numeri pluralis in singularitates; Et præsertim ubi conditio mortis plurium respicit duos gradus, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

nendo ipsis vocatis revocabiliter tamen relicta censetur, ut in terminis individualibus consimilis dispositionis ponderatur in Bonon. fideic. de Guidor. 24. Januarij & 5. Junij 1648 coram Arguelles, & de quarum decisionum casu non autem examine habetur in eadem Bonon. supra disc. 44. Scribebam hæc quidem tanquam Advocatus ad requirentis opportunitatem, sub diverso tamen stylo, sed pro eo iudicio, quod in causis extra Curiam efformari potest, reflectendo etiam ad veritatem, credebam Imperiali bonum jus assistere, incertus tamen est causæ exitus vel status.

- 11 Doctores sunt intelligendi juxta doctrinam allegant.
 12 De differentia inter casum, in quo non fit cum institutus vel plure.
 13 De interpretatione Statuti Avenionensis, si substitutio non egrediatur certum gradum de illius ratione, & quomodo prædicta improbat.
 14 Quod procedat in substitutionibus directis.
 15 Substitutiones directe non possunt esse plurimæ, sed una effectum sortiente, etiam si evanescent.

DISC. XCVI.

A VENIONEN. FIDEICOMMISSI

P R O

BARTHOLOMÆO ET ALIIS
DE CRIVELLIS.

C V M

PIO OPERE ELEEMOSYNÆ
GENERALIS.

Responsum ad causam.

De eadem materia textus in l. heredes mei §. cum ita ff. ad trebell. super resolutione numeri pluralis in singularitates; Et præsertim ubi conditio mortis plurium respicit duos gradus, An tunc cesset dicta resolutio necne.

Et de interpretatione Statuti Avenionensis præhibentis durationem fideicommissi ultra tres substitutionum gradus, quomodo intelligendum veniat.

S V M M A R I V M.

- 1 **F** Acti series.
- 2 **P**uncti disputationis.
- 3 **D**e Regula ut numerus pluralis resolvatur in singularitates.
- 4 **C**ontrarium quod conditio debeat purificari in persona omnium.
- 5 **C**ontrarium verius juxta regulam, de qua num. 3.
- 6 **D**e prima limitatione in substitutione directa vulgari vel pupillari.
- 7 **D**e alia limitatione resultante ab individualitate & subjecta materia.
- 8 **T**unc non intrat ordo successorius, sed potius jus non decrescendi.
- 9 **D**e alia limitatione, ubi adest persona prædilecta remissive.
- 10 **D**e alia limitatione, ubi sunt duo gradus substitutionum quomodo intelligatur & procedat.

Bartholomæus de Jacobis, instituit, juxta Josepho, Honorato. Raynardo, de Theodoro quinque ejus filijs atque reciprocis partibus ordinata in portione mortis ab ipso eis omnibus, eorumque filijs ita mortem substituit Ludovisiam filiam, ipsaque defunctæ prole, atque Honoratus, in quo ultimo mortuorum trium partem portionem consideraverant, hæredem scripsisset pium opus Eleemosynæ generalis, Civitatis Avenionensis, Hinc Bartholomæus & fratres de Crivellis filij dictæ defunctæ prædefunctæ præterentes factum esse substitutionis in quatuor portionibus dictorum hæredum absque prole defunctorum, pium instituerunt contra dictum pium Opus, quod illi Auditori Generali, à quo sententia revocabilem reportarunt, à qua per appellacionem causa introducta in illa Roia, in hoc statu dictorum actorum requisitus fui ad scribendam causæ opportunitatem.

Duo autem erant fundamenta rei contra dictam substitutionis expirationem, ac bonitate contententis; Primo scilicet imperpetuum conditionis mortis omnium ab ipso defuncto ex uno eorum, nempe Theodoro super illa defunctæ filia ex qua etiam defuncta erat legitima Joanna; Et secundò ex Statuto Avenionensi ponente substitutiones fieri vel durare ultra tres gradus, qui jam consumpti dicebantur in ipso honorato ultimo defuncto, in quo effectum fuerunt tres substitutiones Joannis, Josephi, & Ludovici mundi ejus fratrum successivè defunctorum.

Quatenus igitur pertinet ad primum. Respondi regulam sine dubio assistere actoribus, necesse non sit conditionem in persona omnium purificari, sed attendi debeat substitutionis limitationem in singularitates, juxta dispositionem textus in l. heredes mei §. cum ita ff. ad trebell. nisi oblatum aliqua ex limitationibus eidem regulæ traditis super quibus tantum hodie cadere solet dispositionem non autem super regulam passim receptam.

Licet enim juris propositiones habentibus, qui omne dicit, nihil excludit, quodque concepta in casu mortis plurium sine filijs, purificata dici non valeat, ubi ex uno illi speculativa falsitas sit, nisi in omnibus interpretatur ad textum in lib. si heredes plures ff. de conditionibus & testibus, & ex quibus propositionibus plures resolutionem numeri pluralis in singularitates, sed exigunt copulativam verificationem resolutionis in persona omnium sequendo solentem consil. 231. Oldradi, cum quo pertranseant. Consil. 594. num. 2. & 3. Mantie. de consil. lib. 1. cap. 1.

29. *Mench. l. 4. presump. 186. num. 29. cum sequen. Fusar. quest. 473. num. 93. & passim per totam questionem;* Atque his propositionibus iuridicis accedant etiam regulæ grammaticales idem docentes, ut sermo conceptus in persona omnium simul copulatum non conveniat aliquibus tantum; cum resolutione numeri pluralis in singularem.

Attamen ex verisimili ac præsumpta testatoris voluntate lex alias interpretatur, atque resolvendo numerum pluralem in singularitates, attendit discretivam purificationem conditionis in ijs, qui absque prole moriuntur, non curato, quod ex aliis filij superstiti juxta expressam dispositionem text. in d. l. *heredes mei s. cum ita ff. ad trebell. per quem rejectis pluribus intellectibus, qui per tenentes contrariam opinionem ut supra huic legi dari solent, ita in fideicommissaria substitutione tenet magis communis & recepta DD. schola sequendo theoreticam Bart. ibid. ex plenè relatis per Mantie. *Mench. & Fusar. ubi supra, Cyriac. controv. 114. num. 14. cum sequen. Rovit. conf. 76. & 77. l. 1. & per magnum collectorem Castill. lib. 5. controv. c. 121. ubi cum consueta prolixitate usque ad nauseam utriusque sententiæ sequaces refert.**

Atque hanc opinionem perpetuò tenuit Rota Romana utpotè magis probabilem ac testatoris voluntati adaptatam, sequendo *decis. 304. par. 1. divers. quæ reputatur in materia magistralis, ut apud Greg. dec. 296. dec. 145. & 316. par. 1. rec. dec. 437. par. 9. repetit. post Censal. ad Peregr. dec. 32. & post hæc scripta dictum fuit in Romana fideicom. de Ferratinis 14. Maj. 1666. & 14. Januarij 1667. coram Oratora, & in Firmana fideicom. 14. Junij 1669. coram Albergato edita in causa de qua infra disc. 98. in qua aliz recensentur, Unde propterea regula videtur hodie omninò firma non admittens amplius quæstionem cadentem solum in limitationibus dictæ regulæ traditæ solitis, super earum applicatione, cum pariter certum sit, juxta generale ultimarum voluntatum naturam, hujusmodi regulam aliud non inducere nisi præsumptivam voluntatis testatoris probationem ex contraria probatione, vel fortioribus præsumptionibus absque dubio elidibilem; Sicuti enim testator abhorrendo extraneum heredem morientis absque filiis vocare voluit substitutum in tota hæreditate quatenus omnes ita deficerent, ita eundem vocare voluit in ea portione in qua talis conditio verificaretur; Et quamvis plerique insistere soleant in formalitate verborum, & an adsit nec nò verbum *si omnes* vel simile, attamen id non curatur ut d. dec. 296. Gregor. & in aliis allegatis.*

Quatuor autem tradi solent limitationes, Primò scilicet ubi agitur de substitutione directa vulgari vel pupillari, quæ vicem habens primæ institutionis dicitur de jure individua, ideò; juxta unam opinionem probabiliorē, conditio exigit purificationem in persona omnium inconveniens, nē eadem directa successio diverso jure censetur, quod in fideicommissaria non intrat juxta receptam distinctionem Bartoli in eodem s. *cum ita*, ex deductis per Cyriac. d. *controver. 114. n. 6. cum sequen. Mantie. d. lib. 11. tit. 5. n. 9. cum sequen.* ac alios supra recensitos, sed neque opus fuit de hujusmodi limitationis veritate ac intelligentia tractare, utpotè extracausam quæstionis, laudabili Curiz stylo prohibente evagationes in superfluis.

Alterā est limitatio, ubi ex resolutione numeri pluralis in singularitates obtineri non potest finis seu effectus individuus per testatorem volutus ex tota hæreditate, puta quia ex illa mandet construi

Ecclesiam vel aliud opus, cui aliqua portio incongrua sit; Sive quod ita suadeat subjecta materia de sui natura individua, & non apta recipere divisionem portionum diverso jure censendarum, quia nempe agatur de successione in Regno vel in feudo Dignitatis de sui natura individuo, qualis est casus de quo agit *Oldrad. d. conf. 231.* qui in hac ratione suum responsum fundat, ideoque malè per aliquos hæc auctoritas deducitur pro regula contraria; Sive quod mandetur erigi primogenituram juxta casum, de quo agit *Mench. conf. 232. n. 61. & sequen.* cum similibus; Data enim individuitate ex judicio testatoris, vel ex ipsa subjecta materia de sui natura, aut ex destinatione ac structura individua, tunc inter plures gravatos dari dicitur divisio portionum quoad solum exercitium seu communitatem, non autem quoad substantiam quæ remanet individua penes omnes gravatos, & quælibet eorum insolidum, itaut uno deficiente, intrent potius termini juris non decrescendi, quam illi successioni vel substitutioni juxta ea, quæ habentur deducta in *Mutinen. sub rit. de feudis discurs. 8.* & insinuatur etiam in proposito hujus materiæ fideicommissariæ insa in *Romana palatii de Capranica disc. 106.* ideoque dari non potest transius ad novum ac diversum genus personarum, nisi primo totaliter evacuato, Sed pariter hæc limitatio extranea erat à casu controversiæ, & propterea de illius subsistentia vel intelligentia agere non oportuit, solumque opportunè ac citrà evagationis defectum hæc obiter insinuabantur ad tollendum æquivocum aliorum scribentium, tam pro hac parte quàm in contrarium, qui cum consueto legaleico inepto stylo consarcinabant auctoritates istum casum seu terminos percutientes, nimium proponendo vel respondendo super eis se diffundentes.

Tertia est limitatio, ubi superest persona prædicta; Verum extranea quoque erat hæc limitatio à casu dum contentio non erat cum tali persona, ut erat in casibus de quibus in *Vrbevetana, & in Firmana disc. proximè sequentibus*, in quibus de hac limitatione, de qua solum inspicere debuisset cum dicta Joanna Isabellæ filia, quæ tunc, ut supponebatur, non erat in causa.

Restringebatur ergò tota inspectio ad quartam limitationem ad casum applicabilem, ubi scilicet conditio mortis absque filiis respicit duos gradus, puta institutorum ac eorum filiorum, quo casu non intrare dictam regulam ex auctoritate *Jasonis conf. 232. l. 2. in 2. dub. & Zanch. in eodem s. cum ita par. 8. n. 289.* firmant *Mench. lib. 4. presump. 186. n. 42. & Fusar. d. g. 473. n. 126.* ac sentire videtur etiam *Peregr. d. art. 43. n. 68.* Ideoque cum ista substitutio ad favorem Ludovici ac suorum respiceret dictos duos gradus heredum, suorumque filiorum, insitebatur ex parte rei conventi intrare limitationem, ut conditio in persona omnium verificari debeat, Atque ut mihi supponebatur, ob dictas auctoritates dicta Rota Avenionensis ex hoc aliquam habebat difficultatem.

Respondi verò, etiam cum sensu veritatis, motivum non intrare ex defectu applicationis, circa quam procedi videbatur cum aliquo æquivoco, capiendo dictas doctrinas simpliciter ac in genere, non indagando, ut decet, de quo casu verè & propriè loquantur; Siquidem *Mench. Intrigliol. & Fusar.* quasi per eadem verba unus ab alio mutuando, non examinant limitationem, neque super ea discutunt, sed sunt simplices relatores *Jasonis & Zanchi*, ideoque istæ moderniores doctrinæ intelligentiæ

LUCA
e
mentis
at
VI
9

